

A MAGYAR KÖZTÁRSASÁG LEGFELSŐBB BÍRÓSÁGA
mint felülvizsgálati bíróság

Pfv. IX. 20.585/2009/4.szám

A Magyar Köztársaság nevében!

A Legfelsőbb Bíróság mint felülvizsgálati bíróság a dr. Hajser László ügyvéd által képviselt **felperesnek**, a dr. Szenteleki Judit ügyvéd által képviselt **alperes** ellen 6,792.845 Ft és járulékai megfizetése iránt a Szabolcs-Szatmár-Bereg Megyei Bíróságnál 10.G.15.07-040069 szám alatt indult és a Debreceni Ítéltábla Gf.III.30.341/2008/5. számú közbenső ítéletével elbírált perében, az említett számú másodfokú határozat ellen az alperes által benyújtott felülvizsgálat kérelem folytán - tárgyaláson kívül - meghozta a következő

k ö z b e n s ő í t é l e t e t :

A Legfelsőbb Bíróság mint felülvizsgálati bíróság a Debreceni Ítéltábla Gf. III. 30.341/2008/5. számú közbenső ítéletét hatályában fenntartja.

A le nem rótt felülvizsgálati eljárási illetéket az állam viseli.

Ez ellen a közbenső ítélet ellen további jogorvoslatnak nincs helye.

I n d o k o l á s :

A felülvizsgálati kérelem szempontjáró irányadó tényállás szerint a felperes mint egészségügyi szolgáltató és az alperes mint finanszírozó a helyi önkormányzatok kötelező feladatát képező egészségügyi alapellátás körébe tartozó, de a közöttük létrejött megállapodás alapján a felperesnek átadott fogászati egészségügyi szolgáltatás finanszírozására 2000. január 20-án finanszírozási alapszerződést kötöttek fogorvosi szolgálat ellátására, területi ellátási kötelezettséggel.

2001. január 1-étől a fenti szerződést kibővítették. 2001. május 1-jén a felek szerződést kötöttek a másik, - fogorvosi szolgálat ellátására is. A felperest a tevékenység ellátásáért fix összegű havi díjazás, továbbá havi teljesítménydíj illetve meg. A fix

összegű díjat az alperes havonként utalványozta, a teljesítménydíj kifizetése azonban három hónapi késleltetéssel történt. A felek az alapszerződést 2005. október 28-án módosították.

Az alperes 2006. február 28-ai hatállyal a szerződést azonnali hatályú felmondással megszüntette. Az alperes a 2005. december, 2006. január és február hónapra járó teljesítmény-díjat sem a felperesnek, sem másnak nem fizette ki.

A felperes a keresetében 2005. december, valamint 2006. január és február hónapokra összesen 6,792.845 Ft teljesítménydíj és ennek 2006. február 28-ától a kifizetés napjáig járó kamatai megfizetésére kérte az alperest kötelezni. Keresetét elsődlegesen a 43/1999.(III.3.) Korm. rendeletre, másodlagosan a Ptk. vállalkozási szerződésekre irányadó szabályaira, harmadlagosan pedig jogalap nélküli gazdagodásra alapította.

Az alperes a kereset elutasítását kérte. Álláspontja szerint a felek között finanszírozási szerződés jött létre. Az e szerződésre irányadó jogszabályok szerint a felperes annyi hónapnak megfelelő teljesítménydíjra jogosult, ahány hónapig finanszírozási szerződéses jogviszonyban állt az Országos Egészségügyi Pénztárral, ennek a fizetési kötelezettségének viszont az alperes jogviszony kezdetétől eleget tett, mivel a korábbi szolgáltatót megillető utolsó 3 havi teljesítménydíjat a felperesnek fizette ki.

Az első fokon eljáró megyei bíróság a 10.G.15-07-04009/17. számú ítéletével a keresetet elutasította. Az ítéletábró a felperes fellebbezése folytán hozott Gf.III.30.341/2008/5. számú közbenső ítéletével az elsőfokú bíróság ítéletét megváltoztatta, megállapította, hogy az alperest a felperes szerződéses jogviszonyának utolsó 3 hónapjára a teljesítménydíjazásra vonatkozóan elszámolási kötelezettség terheli és elrendelte a követelés összegére nézve az első fokú eljárás folytatását.

A másodfokú bíróság megítélése szerint az egészségügyi szolgáltatások Egészségbiztosítási Alapból történő finanszírozásának részletes szabályairól szóló 43/1999.(III.3.) Korm. rendelet (R.) 6/C. §-ának rendelkezései a perbeli esetre nem alkalmazhatóak. A finanszírozás szempontjából jelentősége van annak, hogy a felek szerződése az alperes rendkívüli felmondása következtében szűnt meg, emiatt nem teljesültek a rendelet 6/C. § (5) bekezdés második fordulatában előírt feltételek. Az R. 6/C. § (5) bekezdésének helyes nyelvtani értelmezése szerint a bekezdés 2. fordulata csak az első fordulattal együtt értelmezhető, azaz a fenti jogszabályban rögzített elszámolási mód - az első fordulatban írt megszűnés mellett - csak akkor alkalmazható, ha a szerződés az önkormányzat tevékenysége következtében, nevezetesen azon okból

szűnt meg, hogy az önkormányzat más egészségügyi szolgáltatóval állapodott meg a szolgáltatás nyújtásában. A perbeli esetben azonban a jogviszony az alperes felmondása következtében szűnt meg, amely megszűnési mód esetére történő elszámolására az R. nem tartalmaz rendelkezést. Speciális rendelkezés hiányában az alperest a jogviszony perbeli okból történő megszűnése folytán a Ptk. rendelkezései szerinti elszámolási kötelezettség terheli a ténylegesen nyújtott szolgáltatás tekintetében. A felperes tehát jogszerűen követelheti az utolsó három hónapra esedékes teljesítmény díjának összegét. A felperesnek járó teljesítménydíj összegének megállapításánál figyelembe kell venni, hogy az első három havi teljesítménydíjak elszámolása megtörtént-e

A jogerős ítélet ellen az alperes nyújtott be felülvizsgálati kérelmet, amelyben - tartalma szerint - annak hatályon kívül helyezését és az elsőfokú bíróság ítéletének helybenhagyását kérte. A másodfokú bíróság által elkövetett jogszabálysértést a 43/1999.(III.3.) Korm. rendelet 6/C. §-ának (5) bekezdésében foglaltak megsértésében jelölte meg. Álláspontja szerint e jogszabályhely értelmében a felperes nem kérheti a 2005. december, 2006. január és február hónapokra vonatkozó teljesítménydíj kifizetését. A másodfokú bíróság által a 43/1999.(III.3.) Korm. rendelet 6/C. §-a (5) bekezdésének tulajdonított nyelvtani értelmezés nem felel meg a magyar nyelv szabályainak.

A fenti jogszabályhely helyes nyelvtani értelmezése szerint ha a finanszírozási szerződés azért szűnt meg, mert az egészségügyi szolgáltatásért felelős szerv (önkormányzat) ellátási kötelezettségének átruházásáról más egészségügyi közszolgáltatásért felelős szervvel megállapodott, vagy más okból szűnt meg ugyan a szerződés, de az ellátási kötelezettségébe tartozó közszolgáltatás nyújtására más egészségügyi szolgáltatóval egészségügyi ellátási szerződést kötött, a finanszírozási szerződés megkötését megelőzően nyújtott és elszámolható teljesítmény után járó díjat az OEP (az első fordulat szerint) a megállapodó, (a második fordulat szerint) a szerződő felek erre vonatkozó külön megállapodása szerint utalványozza. Az elszámolásra tehát nem a Ptk. általános rendelkezései, hanem a R. 6/C. §-ának (5) bekezdése az irányadó.

A felperes felülvizsgálati ellenkérelmet nem nyújtott be.

-.--.-

A felülvizsgálati kérelem nem alapos.

Helytállóan állapította meg a másodfokú bíróság, hogy a perbeli esetben a felek közötti elszámolásra a 43/1999.(III.3.) Korm. rendelet (a továbbiakban: R.) 6/C. §-a nem alkalmazható. Az R. 6/C. §-a nem tartalmaz az elszámolás mikéntjére rendelkezést arra az esetre, ha a finanszírozási szerződés a finanszírozó felmondása

következtében szűnik meg. Az értelmezendő jogszabályhely a két megszűnési módot "vagy" kötőszóval választja el. Az alperes helyesen idézte a "vagy" kötőszónak a Magyar Értelmező Kéziszótár (Akadémiai Kiadó 1980.) 1454. oldalán található nyelvtani értelmezését, nevezetesen, hogy a páros vagy többszörös használatban is két vagy több dolog közötti választás lehetőségének vagy szükségességének kifejezésére szolgál. Az R. 6/C. §-ának (5) bekezdésében alkalmazott "vagy" kötőszó helyes nyelvtani értelmezés szerint arra utal, hogy a helyi önkormányzat tevékenysége folytán bekövetkező két megszűnési eset valamelyikének fennállása ad alapot az elszámolás tekintetében az R. 6/C. § (5) bekezdésének alkalmazására; vagy a feladat önkormányzat általi átadása, vagy a szolgáltatás további nyújtására más szolgáltatóval való megállapodása. A választás szükségszerűsége ez esetben azt jelenti, hogy az ismertetett két megszűnési mód valamelyikének - vagy egyikének vagy másikának - fennállása esetén kerülhet sor az R. 6/C. §-a szerinti elszámolásra. A többszörösen összetett mondatban a főmondat: "a finanszírozási szerződés megszűnését megelőzően nyújtott és elszámolható teljesítmények után járó díjat az OEP a megállapodó, illetve a szerződő felek erre vonatkozó külön megállapodása szerint utalványozza." Az alárendelt mellékmondat ad arra választ, hogy ez akkor történhet, ha a finanszírozási szerződés a jogszabályhelyben megjelölt egyik vagy másik (választó mellérendelés) módon szűnt meg. A 217/1997.(XII.1.) Korm. rendelet 14. § (2) bekezdése szerint a települési önkormányzatok kötelező feladatát képező egészségügyi alapellátás körébe tartozó egészségügyi szolgáltatások - köztük a fogorvosi szolgáltatás - tekintetében a feladat ellátására kötelezett települési önkormányzat minősül egészségügyi szolgáltatónak. Az egészségbiztosítási pénztár az önkormányzatokkal köt finanszírozási szerződést, kivéve, ha az önkormányzatokkal kötött ellátási szerződésben az egészségügyi alapellátást más egészségügyi szolgáltató átvállalta. (Korm. rendelet 17. §) A perbeli esetben ezt a felperes átvállalta, ezért az egészségbiztosítási pénztár és az önkormányzatok közötti szerződés megszűnt és a pénztár az R. 6/C. § (5) bekezdés második fordulata szerint a szerződés megszűnését megelőzően nyújtott és elszámolható teljesítmények után járó díjat a szerződő felek, azaz az önkormányzatok és a felperes külön megállapodása szerint utalványozhatta a felperesnek, akivel finanszírozási szerződést kötött. A szerződő felek csak arról a díjról tudnak megállapodást kötni, amely a pénztártól az önkormányzatnak az utólagos teljesítmény finanszírozás alapján jár. Amennyiben azonban a finanszírozási szerződés a feladatot átvállaló szolgáltató és a pénztár között jött létre és ez a pénztár felmondása folytán szűnt meg az R. 6/C. § (5) bekezdésének második fordulata nem alkalmazható, az önkormányzat az újabb szolgáltatóval nem állapodhat meg olyan teljesítmény után járó díjról, amely nem az általa nyújtott szolgáltatás ellenértéke. Az új szolgáltatónak

az R. 6/A. § szabályainak megfelelően utólagos elszámolás mellett csak finanszírozási előleg folyósítható.

A másodfokú bíróság ezért helytállóan állapította meg, hogy a perbeli finanszírozási szerződés megszűnése miatt esedékes elszámolást nem a R. 6/C. §-ának (5) bekezdése, hanem a Ptk-nak a szerződés megszűnése miatti elszámolásra vonatkozó szabályai szerint kell elvégezni. A Ptk. 319. § (2) bekezdés értelmében arra az időre, amíg a szerződés fennállt a megszűnés előtt nyújtott szolgáltatás pénzbeli ellenértékét kell megfizetni. Annak a kérdésnek az eldöntése, hogy az első három havi díjazás beszámításra kerülhet-e attól függ, hogy a felperes és az önkormányzatok az R. 6/C. §-a szerint miként állapodtak meg az önkormányzatoknak mint korábbi szolgáltatóknak a finanszírozási szerződés alapján járó utólagosan elszámolható díjáról.

A kifejtettekre figyelemmel a Legfelsőbb Bíróság a Debreceni Ítéltábla Gf.III. 30. 341/2008/5. számú közbenső ítéletét a Pp. 275. §-ának (3) bekezdése szerint hatályában fenntartotta.

A felperesnek a felülvizsgálati eljárásban perköltsége nem merült fel, az alperes által le nem rótt felülvizsgálati eljárási illetéket az 1990. évi XCIII. törvény 64. §-a alapján alkalmazandó, a költségmentességről szóló 6/1986.(VI.26.) IM rendelet 14. §-a szerint az állam viseli.

A Legfelsőbb Bíróság a felülvizsgálati kérelmet a Pp. 274. §-ának (1) bekezdése szerint tárgyaláson kívül bírálta el.

Budapest, 2009.június 2.

**Salamonné Dr. Solymosi Ibolya s.k. a tanács elnöke,
Gyöngyösiné Dr. Gyügyei Klára s.k. előadó bíró,
Dr. Lőrincz Györgyné s.k. bíró**

A kiadmány hitelélül:

*bíróági írnok
(PBné)*